

Handläggare
Jessica Lundkvist
Telefon: 08-50825181

Till
Socialnämnden
2021-02-16

Överenskommelse om kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, för hjälpmedel samt för de medicintekniska produkter som används för vård och omvårdnad i särskilt boende, dagverksamhet och daglig verksamhet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS Dnr 2020/1475

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss om Överenskommelse om kostnadsansvar för hjälpmedel och vissa medicintekniska produkter.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen i Stockholms stad tillstyrker förslagen i överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt för de medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende, dagverksamhet, daglig verksamhet samt socialpsykiatriskt boende.

Förvaltningen anser att det är positivt att de tidigare överenskommelserna slås samman till att bli en gemensam överenskommelse. Att ha en gemensam överenskommelse leder till ökad tydlighet och bättre förutsättningar för en jämlik hälso- och sjukvård. Förvaltningen tycker att förslaget att ha en samverkansorganisation för att underlätta att kunna göra justeringar samt följa upp överenskommelsen är mycket bra. Förvaltningen vill dock lyfta fram några synpunkter som är viktiga att se över, så som att kostnadsfördelningen inte får vara rådande för åtgärder som ska

genomföras för individen. Förtroendeförskrivning måste fortsätta tillämpas utifrån de olika uppdrag regionen respektive kommunen har. Det är viktigt att inte individen blir drabbad av att hjälpmedel/förbrukningsartiklar är kostnadsfördelade till den ena eller den andra huvudmannen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat remiss av Rekommendation att anta Överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende med mera till socialnämnden. Övriga remissinstanser är Stadsledningskontoret, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 10 februari 2021 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 11 februari 2021.

Förvaltningen har samverkat med äldreförvaltningen som getts möjlighet att framföra synpunkter.

Ärendet

Sedan 2015 har kommunerna i länet genom Storsthlm styrelse och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholm en gemensam politisk styrgrupp för samverkan som kallas VIS (Vård i samverkan). År 2018 gavs VIS Storsthlm och hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) i uppdrag att utarbeta förslag till en ny överenskommelse för hjälpmedel och förbrukningsartiklar inom särskilt boende för äldre (SoL), bostad för särskild service för vuxna och daglig verksamhet (LSS) samt socialpsykiatriska boenden. En styrgrupp samt arbetsgrupp bildades bestående av representanter från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Storsthlm och länets kommuner. Arbetet inleddes med en förstudie som resulterade i att det fanns behov av att se över ansvarsfördelningen för enskilda hjälpmedel och även att utveckla samverkansformerna mellan kommunerna och Region Stockholm i syfte att ansvarsfördelningen för hjälpmedel skulle bli så samstämmiga som möjligt i olika särskilda boendeformer.

Förslaget på ny överenskommelse skulle också förenklas så att ansvaret inom hjälpmedelsområdet koncentrerades till en överenskommelse. Vidare var syftet att effektivisera processen vid behov av förändringar och uppdateringar inom hjälpmedelsområdet. Därför föreslogs en ny samverkansgrupp för hjälpmedelsfrågorna.

Storsthlmns styrelse beslutade 9 maj år 2019 att rekommendera kommunerna i Stockholms län att anta den nya överenskommelsen om kostnadsansvar för hjälpmedel samt medicintekniska produkter som används för vård och omvårdnad i särskilt boende, dagverksamhet och daglig verksamhet. Under hösten 2019 visade det sig att några kommuner efter ytterligare granskning ansåg att förslaget behövde konkretiseras ytterligare för att undvika otydligheter i ansvarsfördelning då många användare behövde koppla till denna. Vid ett möte 31 oktober år 2019 mellan representanter från socialtjänstnätverket och Region Stockholm beslutades att förslaget på ny överenskommelse daterad 9 maj år 2019 skulle revideras ytterligare.

En ny arbetsgrupp med representanter från kommunerna och från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen inom Region Stockholm samt Storsthlm har arbetat med att förtydliga en del skrivningar, inga ändringar i ansvarsfördelningen eller kostnadsansvar har gjorts.

Den 11 mars 2020 skickades en ny version ut på en tjänstemannaremiss till kommunerna. Utifrån svaren har ytterligare förtydliganden i ansvarsfrågan hanterats.

En revidering har gjorts av en långsiktig överenskommelse om kostnadsansvar mellan kommun och Region för hjälpmedel och medicinsktekniska produkter. Utgångspunkten i revideringen har varit att förändringarna ska vara så kostnadsneutrala som möjligt jämfört med tidigare överenskommelse. Arbetet har inneburit att förtydliga ansvarsfördelningen och ta fram pedagogiska bilagor som ska användas i verksamheterna.

I den nya överenskommelsen samlas ansvarsfördelningen inom hjälpmedelsområdet ihop till en överenskommelse, istället för flera olika. Det innebär att när den nya överenskommelsen antas, så upphör tre gamla överenskommelser att gälla, och konsekvensändringar görs i ytterligare en överenskommelse.

En samverkansorganisation föreslås för att underlätta justeringar i överenskommelsen vid förändringar av hjälpmedel och medicintekniska produkter och för uppföljning av överenskommelsen.

Storsthlmns styrelse beslutade på sammanträdet den 12 november 2020 att rekommendera kommunerna i länet att anta överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och

Region Stockholm om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt för de medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende, dagverksamhet, daglig verksamhet samt socialpsykiatriskt boende.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen i Stockholms stad tillstyrker förslagen i överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt för de medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende, dagverksamhet, daglig verksamhet samt socialpsykiatriskt boende.

Förvaltningen anser att det är positivt att de tidigare överenskommelserna slås samman till att bli en gemensam överenskommelse. Att ha en gemensam överenskommelse leder till ökad tydlighet och bättre förutsättningar för en jämlik hälso- och sjukvård. Förslaget om att ha en samverkansorganisation för att underlätta att kunna göra justeringar samt följa upp överenskommelsen är mycket bra.

Förvaltningen vill dock lyfta fram följande:

- I överenskommelsen bör man ta höjd för nya hjälpmedel och uppfinningar genom att skapa huvudprinciper för exempelvis hur ansvaret ska fördelas för olika typer av hjälpmedelsgrupper som komplettering till de detaljerade listorna.
- Det vore även önskvärt med en tydligare reglering av olika delar, så som förskrivningsansvaret, uppföljningsansvar med mera som ingår i förskrivningsprocessen. Dessa frågeställningar kan dock troligtvis regleras inom den samverkansorganisation och styrgrupp som finns föreslagen i överenskommelsen för att dessa på sikt ska fungera optimalt.
- Kostnadsfördelningen får inte vara rådande för åtgärder som ska genomföras för individen. Förtroendeförskrivning måste fortsätta tillämpas utifrån de olika uppdrag regionen respektive kommunen har. Det är viktigt att inte individen blir drabbad av att hjälpmedel/ förbrukningsartiklar är kostnadsfördelade till den ena eller den andra huvudmannen.

- Förvaltningen anser att det bör finnas en överenskommelse för vård och omsorg inom LSS likt den som finns i bilagan gällande överenskommelse om vård och omsorg för äldre. Förvaltningen ser att det bör tas fram en motsvarande som är tillämpbar för även målgrupper inom LSS. I Stockholms stad finns över 200 individer över 65 år som aldrig får tillgång till nuvarande överenskommelser.

Medskick till kommande samverkansorganisation på punkter som bör fortsätta diskuteras/ ses över vad gäller kostnadsfördelning:

- Nr 222 715

Almanackor, kalender, planeringssystem

Att kostnadsansvaret övergår till Regionen som det är lika för LSS som för Äldreomsorgen. Alternativt tvärtom. Det skulle underlätta för alla förskrivare, både regionens och kommunens.

- Nr 120 609

Gästol

Kostnadsansvaret bör ligga hos Regionen. Insats bedöms inte vara basal habilitering. En förenklad förskrivningsprocess rekommenderas.

Bilagor

1. Rekommendation att anta Överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende m.m.
2. Överenskommelse om kostnadsansvar för förskrivningsbara hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används för vård och omsorg i särskilt boende m.m.
3. Överenskommelse inklusive fyra bilagor.